

تدریس کلاس‌های کودکان، سال ۱

واحد ۱

برخی از اصول تعلیم و تربیت بهائی

نسخه منتشره موقت

نسخه ۱.۲.۱.PE.IN

۲۲ می ۲۰۱۳ میلادی

۱ خرداد ۱۳۹۲ شمسی

مؤسسه روحی

Copyright © 2011 by the Ruhi Foundation, Colombia
All rights reserved. Version 1.2.1.PE.IN May 2013

Ruhi Institute
Apartado Postal: 402032
Cali, Colombia
Tel: 57 2 828-2599
Email: instituto@ruhi.org
Web site: www.ruhi.org

حق چاپ © ۲۰۱۱ بنیاد روحی، کولومبیا
تمام حقوق محفوظ است. نسخه ۱.۲.۱.PE.IN می ۲۰۱۳

مؤسسۀ روحی
کالی، کولومبیا
تلفن: ۵۷ ۲ ۸۲۸ ۲۵۹۹
ایمیل: instituto@ruhi.org
وب سایت: www.ruhi.org

مؤسسه روحی یک نهاد آموزشی است که تحت نظارت و هدایت محفل روحانی ملّی بهائیان کلمبیا فعالیت می‌کند. هدفش توسعه منابعی انسانی است که خود را وقف ترقّی روحانی، اجتماعی و فرهنگی مردم کلمبیا نمایند. در طول چند دهه، مطالب این مؤسسه به نحو فزاینده‌ای مورد استفاده‌ی جوامع ملّی بهائی در جمیع نقاط دنیا قرار گرفته است.

رویکردی که مؤسسه روحی برای تهیه موادّ درسی دنبال می‌کند با یک رویکرد سنتی طرح‌ریزی، آزمایش در عمل، و ارزیابی موادّ درسی که یکی بعد از دیگری و به صورت یک بُعدی انجام می‌شود به نحو قابل ملاحظه‌ای متفاوت است، بدین صورت که اولین قدم برای نوشتن هر مجموعه از موادّ درسی وقتی برداشته می‌شود که تجربه‌ای در سطح مردمی از طریق انجام خدمتی در پاسخ به نیازهای توسعه‌ای یک جامعه به دست آمده است. موادّ درسی از این تجربه نشئت می‌گیرد و تبلوری از آن تجربه می‌گردد. این موادّ از یک سوشرچی است از آن یادگیری که در اثر به کار گرفتن تعالیم الهی در یک میدان خاصّ خدمت حاصل شده، و از سوی دیگر وسیله‌ای است برای روش‌مند کردن آن یادگیری. این رویکرد در جزوه کوچکی تحت عنوان "یادگیری در باره رشد: داستان مؤسسه روحی و ترویج وسیع آئین بهائی در کلمبیا" به نحو زیر توصیف شده است:

وقتی که یک نیاز آموزشی مشخص شد، گروه کوچکی متشکل از آحاد مردم، با یک دیگر مشورت می‌کنند، یک سلسله نظرات برای اقدامات آموزشی تهیه می‌نمایند و آنها را به مرحله عمل در می‌آورند. نتایج حاصله مورد بازنگری و ارزیابی قرار گرفته و در باره آنها مشورت می‌شود. در پرتو این مشورت یک سلسله اقدامات آموزشی تعدیل شده به اجرا گذاشته می‌شود، و بازنگری مجدّد آنها منجر به تعدیل و تصحیح بیشتری می‌گردد. در این فرایند تهیه موادّ درسی، هیچگاه اقدام موكول به تهیه و ارزیابی نهایی موادّ درسی نمی‌شود. اقدامات آموزشی در هر مرحله با بهترین موادّی که در دست است پیش می‌رود، با این ایمان قطعی که فقط از طریق عمل و بازنگری - که هر دو در پرتو ظهور حضرت بهاءالله انجام می‌شود - موادّ درسی مناسب‌تری می‌تواند به تدریج تکامل یابد. اما این ترتیب فقط برای آن نیست که چند نفر موادّی برای استفاده خودشان بوجود آورند؛ دیر یا زود لازم می‌شود که ساختار و محتوای هر واحد به صورت نهائی در آید تا با اطمینان بتواند مورد استفاده دیگران قرار گیرد. تصمیم در مورد نشر نسخه نهائی موادّ برای یک دوره مورد نظر، وقتی گرفته می‌شود که مشاهده می‌گردد که دیگر تعدیلات لازمه بسیار جزئی و قابل اغماض است. نکته مهمی که باید به آن توجه داشت این است که جنبه‌های مختلف این فرایند مشورت، اقدام و بازنگری، به موازات هم پیش می‌روند، و به صورت سلسله‌ای متوالی، که در اصل ترتیبی تصنعی خواهد بود، اجرا نمی‌شوند.

در عمل رویکرد فوق، بسته به ماهیت موادّ در دست تهیه، شکل‌های مختلفی به خود می‌گیرد. اما بطور کلی سه مرحله را می‌توان در فرایند تهیه شناسائی نمود که به آنچه نسخه منتشره نهائی خوانده می‌شود می‌انجامد:

۱- طرح مقدماتی

در این مرحله، یک دوره یا متن مفاهیم اصلی و مجموعه بیاناتی از آثار بهائی را شامل می‌گردد که به نظر می‌رسد کلاً بتوانند هدف آموزشی مورد نظر را حاصل نمایند. این طرح مقدماتی از نظرات به عنوان قسمتی از تلاش در جهت تهیه محتویات مؤثری برای دوره، تا مدتی بوسیله گروه‌های کوچکی از افراد در میدان خدمت مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۲- نسخه الف

همچنان که اقدام پیش می‌رود، مواد درسی اصلاح می‌شود و شروع به منعکس نمودن تجربیات حاصله می‌نماید، و نظراتی را که از تجربه منبعث گردیده در خود ادغام می‌کند. بعضی از مفاهیم به کرات تعدیل می‌شود، قسمت‌های جدیدی از آثار بهائی اضافه می‌گردد، یا یک سلسله تمرینات ساده ارائه می‌شود تا درک یک موضوع را آسان‌تر نماید یا به ایجاد یک مهارت یا گرایش مهم کمک کند. از طریق این فرایند، یک دوره یا متن منسجم به وجود می‌آید که معمولاً به عنوان "نسخه الف" انگاشته می‌شود.

۳- نسخه پیش از چاپ

سرانجام، معمولاً بر اساس انسجام متن، تصمیم گرفته می‌شود که یک دوره یا متن به عنوان نسخه پیش از انتشار بطور گسترده‌تری در دسترس افراد قرار گیرد. از طریق استفاده مداوم آن واضح می‌شود که در کجا لازم است جای یک بخش عوض شود یا یک تمرین به نوع دیگری نوشته شود. ممکن است چندین نسخه پیاپی تهیه شود. اما به تدریج برای رسیدن به منظور دلخواه، تعدیل و تصحیح کمتری مورد نیاز خواهد بود و در این مرحله مواد درسی یا متن برای طبع و انتشار فرستاده می‌شود.

مؤسسه روحی خوشوقت است که این "نسخه موقت" از اولین واحد کتاب ۳ از دوره‌های متسلسل اصلی مؤسسه، "تدریس کلاس‌های کودکان، سال ۱" را در اختیار سازمان‌ها و مؤسسات قرار دهد. کتاب ۳ از سه واحد تشکیل شده که عبارتند از: "برخی از اصول تعلیم و تربیت بهائی"، "درس‌هایی برای کلاس‌های کودکان- سال اول" و "اداره کلاس‌های کودکان". در حال حاضر نسخه جدیدی از این کتاب در دست تهیه است و امیدواریم تا اواخر سال آن را منتشر سازیم. قسمت اعظم تغییرات در واحد دوم کتاب ظاهر می‌شود که متن آن مورد تجدید نظر قرار گرفته است و بجای پانزده درس که در نسخ منتشره کنونی است، بیست و چهار درس را شامل می‌گردد. در حالیکه نسخه جدید کتاب ۳ آماده می‌شود، مؤسسه روحی به منظور کمک به ارائه کامل این دوره به معلمین، دومین واحد کتاب را با بیست و چهار درس به صورت نسخه پیش از انتشار به همراه واحدهای ۱ و ۳ به صورت نسخه موقت در اختیار مؤسسات قرار می‌دهد.

لازم به تذکر است که درس‌هایی برای "تدریس کلاس‌های کودکان، سال ۲" و "تدریس کلاس‌های کودکان، سال ۳" نیز به صورت نسخه پیش از انتشار موجود است و همچنین موادی برای تعلیم معلمین سال ۲ وجود دارد. وقتی این دو کتاب منتشر گردد مجموعه‌ای از دوره‌های فرعی که از کتاب سه منشعب می‌شوند برای مطالعه کسانی که مایلند با ارائه تعلیم و تربیت روحانی کودکان، به توسعه جامعه خود کمک کنند آغاز خواهد شد. جهت اطلاع شما، بیست و یک درس که برای سال ۲ آماده شده در باره موضوع رفتار است. این درس‌ها آن عادات و الگوهای رفتاری را که انعکاس صفاتی است که در سال ۱ مطرح گردید در کودکان پرورش می‌دهد. سپس در سال ۳، به اطفال کمک می‌شود که در ذهن خود ارتباطی بین این الگوهای رفتاری و علم الهی که از طریق مظاهر ظهورش کسب می‌گردد برقرار سازند در عین حال که در بیست و چهار درس در باره حیات و رسالت این مظاهر مقدسه که در طی اعصار مختلف در بین نوع بشر ظاهر می‌شوند شرکت می‌نمایند.

مؤسسه روحی

سپتامبر ۲۰۱۱

بخش اول

هدف این واحد اینست که به شما کمک کند تا استعدادهای خود را به عنوان آموزگار کلاس‌های بهائی برای کودکان گسترش دهید. این کلاس‌ها ساده می‌باشد و هر فرد علاقمند می‌تواند هر هفته به تعداد کمی از کودکان جامعه بهائی خود تدریس کند. در این کلاس‌ها، بچه‌ها مناجات‌ها و نصوصی از آثار مبارکه را حفظ می‌کنند و به داستان‌ها و توضیحات ساده‌ای از تعالیم گوش می‌دهند و سپس سرود خوانده بازی می‌کنند. بدون تردید، شما بسیار مشتاق هستید که به عنوان معلم در کلاس‌های کودکان خدمت نمایید، بنابراین باید این صفحات را به دقت مطالعه و در متون آن تفکر کنید.

با مطالعه نصوصی از حضرت بهاء‌الله و حضرت عبدالبهاء شما بیشتر به اهمیت کار خود به عنوان معلم کلاس‌های کودکان پی خواهید برد. نیکو است که این نص‌ها را از حفظ نمایید و به هنگام تدریس در کلاس آنها را مد نظر داشته باشید.

”طوبی لمعلم قام علی تعلیم الاطفال...“^۱

”تعلیم اطفال و تربیت نونهالهای جنت ابھی از اعظم خدمات درگاه کبریاست...“^۲

”...تعلیم کودکان به نص صریح فرض و واجب لهذا معلمان خادمان حضرت رحمانند زیرا قائم به این خدمت که عبارت از عبادت است، لهذا باید شما هر دمی شکرانه نمائید که تربیت اولاد روحانی می‌نمائید...“^۳

۱. به پرسش‌های زیر پاسخ دهید:

الف. یکی از عظیم‌ترین خدماتی که انسان می‌تواند احتمالاً به درگاه باری تعالی ارائه نماید چیست؟

ب. آثار بهائی در مورد تعلیم کودکان چه می‌فرماید؟

ج. کدام عمل در ردیف قیام به تعلیم و تربیت کودکان می‌باشد؟

۲. کدامیک از گفته‌های زیر صحیح یا اشتباه است؟

- الف. در امر بهائی تعلیم و تربیت کودکان اجباری است. صحیح اشتباه
- ب. وقتی کودکان را آموزش می‌دهیم، خدا را عبادت می‌کنیم. صحیح اشتباه
- ج. بهائیان نباید بفکر تعلیم کودکان باشند زیرا اکثر آنان به مدرسه می‌روند. صحیح اشتباه
- د. با آموزش نونهالان، شما دختران و پسران روحانی خود را بارمی‌آورید. صحیح اشتباه
- ه. آموزگاران، خادمین حضرت پروردگار هستند. صحیح اشتباه

بخش دوم

در مطالعه آثار امری به تعالیم و راهنمایی‌هایی برخورد می‌کنیم که راهنمای ما در ارائه اصول تعلیم و تربیت واقعی می‌باشد. یک تعلیم مربوط به طرز فکر در باره محبت و تفاهم است که آموزگاران باید آنرا به نوآموزان خود نشان بدهند. نوآموزان شما، برای شما بسیار پر ارزشند؛ آنها فقط کسانی نیستند که شما باید به آنها تعلیم دهید. هر نوآموزی یک آفریده بی‌همتای حضرت پروردگار است که دارای استعدادها و مهارت‌های خاص خود می‌باشد. بعداً در باره بعضی از این استعدادها سخن خواهیم گفت، ولی در حال حاضر، آنچه که درکش اهمیت دارد، اینست که هر فردی استعداد شناسایی مظاهر ظهور الهی و اطاعت احکام آنان و پیشرفت روحانی را دارد. هیچ کودکی اصلاح ناپذیر نیست. همه می‌توانند خوب باشند و همه می‌توانند کسب فضائل روحانی کنند.

باید همواره این اطمینان را در قلب خود داشته باشید که نوع انسان شریف آفریده شده است. در کلاس‌های خود، می‌توانید به شاگردان خود یاری دهید تا این شرافت را به منصفه ظهور برسانند.

۱. ذیلاً چند عبارت در باره آنچه هم اکنون خواندیم نوشته شده است که بعضی از جاهای آن خالی گذاشته شده است. جاهای خالی را با کلمه‌های مناسب پر کنید. مثلاً اگر بنویسیم "هیچ کودکی _____ نیست". شما کلمه "اصلاح ناپذیر" را خواهید نوشت.

طرز فکر محبت و _____ که آموزگاران باید آنرا به _____ خود نشان بدهند بسیار مهم است. طرز فکر _____ و تفاهم که آموزگاران باید به نوآموزان نشان بدهند بسیار _____ است. هر نوآموزی یک آفریده بی‌همتای حضرت پروردگار است که دارای _____ و _____ می‌باشد. _____ استعداد شناسایی _____ الهی را دارد و اینکه _____ آنان را اطاعت کند و _____ روحانی نماید. همه دارای استعداد _____ الهی می‌باشند. نوآموزان شما برای شما بسیار _____ خواهند بود؛ آنها فقط _____ برای اینکه شما به آنها تعلیم بدهید، نیستند. طرز فکر _____ و _____ که آموزگاران نسبت به _____ خود نشان می‌دهند بسیار مهم است. نوآموزان شما برای شما بسیار _____ هستند. هر نوآموزی یک _____ بی‌همتای پروردگار است، که دارای _____ و _____ خود می‌باشد. همه دارای استعداد _____ مظاهر ظهور الهی و _____ احکام آنان و _____ روحانی می‌باشند. همه کودکان می‌توانند _____ باشند و کسب _____ کنند. باید همواره این _____ را در _____ خود داشته باشید که نوع انسان _____ آفریده شده است. در کلاس‌های خود، می‌توانید به نوآموزان خود _____ تا این شرافت را _____ ظهور برسانند.

۲. آیا می‌توانید دو عبارت از این قسمت را که مهم‌تر می‌دانید بنویسید؟ چرا آن عبارت‌ها مهم هستند؟

بخش سوم

اکنون نصّ ذیل را از حضرت بهاء الله به دقت بخوانید و عبارت‌ها را با کلمات مناسب کامل کنید.

”انسان را بمتابۀ معدن که دارای احجار کریمه است مشاهده نما به تربیت جواهر آن به عرصۀ شهود آید و عالم انسانی از آن منتفع گردد.“^۴

حضرت بهاء الله به ما می‌آموزند که انسان مانند یک _____ که دارای احجار کریمه است، می‌باشد. انسان مانند یک معدن است که دارای _____ می‌باشد. به _____ جواهر آن _____ و عالم انسانی از آن _____ گردد.

بخش چهارم

حال، بیانات فوق از حضرت بهاء الله را حفظ نمایید و درباره پرسش‌های زیر تفکر کنید: بعضی از گوهرهایی که ما دارا هستیم کدام است؟ آیا می‌توانیم تصوّر نماییم که فضائلی مانند عشق و مهربانی، انصاف، راستی، امانت، ثبات، کمال و خلوص که در ما نهفته است، بعضی از آن گوهرها هستند؟ درباره استعدادهای فکر بشر، توانایی آن برای کشف عالم طبیعت، برای بوجود آوردن آثار زیبای هنری، برای بیان افکار زیبا و شریف چه می‌اندیشید؟ و بدون تعلیم و تربیت حقیقی چه پیش خواهد آمد؟ آیا قادر هستیم تمام آن گنج‌هایی را که پروردگار به ما اعطاء کرده است به نمایش بگذاریم؟

در بارۀ این نظریات با شرکت کنندگان در گروه خودمشورت نمایید.

بخش پنجم

دو نوع از آموزگاران را در نظر می‌گیریم: گروهی که به بیاناتی که حفظ نموده‌اید اعتقاد دارند و گروهی که آنها را درک نمی‌کنند. آموزگار نوع دوم باور دارد که شاگردانش چیزی نمی‌دانند و برای آنان یادگیری بسیار دشوار است. این مربی حتی ممکن است آنان را متهم نماید که شعور یادگیری ندارند. این درست مانند آنست که وی چند ظرف خالی دارد و امیدوار است که کم کم آن ظرف‌ها را از معلومات پرکند. شما، از سوی دیگر، اعتقاد دارید که دانش آموزان شما

دارای گوه‌های نهفته‌ای می‌باشند که به مدد شما آنها را کشف خواهند کرد. بهمین سبب است که شما تمام کوشش خود را به کار می‌برید که آنان در کلاس شرکت کنند، با آنها صحبت می‌نمایید، به نظریات آنان گوش می‌کنید و مراقب هستید که تعالیم حضرت بهاء‌الله سبب پیشرفت استعدادهایی که خداوند به آنها عنایت کرده است گردد.

فرض کنید شخصی ۳۰ عدد ظرف بزرگ در برابر شما بگذارد و به شما بگوید که آنها را قاشق قاشق با آب پر کنید. آیا انجام این کار را دوست دارید؟ آیا خوشحال خواهید بودید اگر وظیفه شما در زندگی این باشد؟

حال تصور کنید به شما معدنی از سنگ‌های گرانبها داده باشند و شما می‌باید هر روز کاوش نمایید و آن جواهرات پنهان و تازه را در زوایای معدن کشف کنید. آیا این کار بیشتر موافق میل شما نیست؟

پس درمی‌یابید که با به کار بردن بیانات حضرت بهاء‌الله در کار خود، نه فقط به کودکان کمک می‌کنید، بلکه وظیفه تعلیم خود را نیز دلپذیرتر می‌سازید.

بخش ششم

گفتیم که کودکان دارای استعدادها بی‌شمارند. حال بیابید کمی درباره کلمه مهم "استعداد" بیاندیشیم. ابتداء بیابید اشیاء مادی را در نظر بگیریم. می‌توانیم بگوییم که یک شمع استعداد (یا بالقوه توانائی) روشنی بخشیدن را دارد. آیا این بدان معنی است که شمع بخودی خود روشنایی می‌دهد و یا اینکه شما باید اول کاری انجام دهید؟ بدیهی است که شمع باید روشن شود تا نور افشاند، با وجود این حتی وقتی که روشن نیست، بالقوه توانائی روشن کردن اطراف خود را دارد، البته سایر اشیاء این استعداد را ندارند. مثلاً یک مداد هر قدر هم که کوشش کنیم، نمی‌تواند نور دهد. از سوی دیگر مداد شایستگی کار دیگری را دارد؛ می‌توان از آن برای نوشتن استفاده نمود. آیا می‌توان با مدادی که تیز نشده نوشت؟ یا باید ابتداء مداد را تیز کرد و سپس از استعداد آن استفاده نمود؟

حال اجازه بدهید که استعداد کودکان را مورد توجه قرار دهیم. برخی از آنان دارای استعدادهای شگرفی هستند. یک نفر ممکن است بتواند بخوبی بدود؛ دیگری صدای دلنوازی داشته باشد. فردی ممکن است استعداد کارهای هنری داشته باشد و دیگری در زمینه امور فنی و تکنیکی از خود قابلیت نشان دهد. چه استعدادهای دیگری شاگردان شما دارند؟

شما به عنوان معلم بهائی، باید در هر یک از شاگردان خود جستجو کرده استعدادهای آنها را بیابید و آنها را پرورش دهید. همواره باید مراقب هر یک از دانش آموزان خود باشید و به آنها فکر کنید و در صدد کشف استعدادهای آنان باشید. در مورد بعضی از کودکان انجام این وظیفه دشوار است اما باید پشتکار به خرج دهید. به یاد داشته باشید در میان همه استعدادها و مهارت‌ها، آنهایی که به صفات روحانی مربوط می‌شود از همه مهم‌تر است.

۱. برای اینکه این نظریات را بهتر بیاد داشته باشیم، جای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

می‌گوییم که یک شمع استعداد یا _____ روشنی _____ را دارد. _____
یا بالقوه توانایی روشنایی بخشیدن را، دارد. شمع نمی‌تواند _____ کند، مگر اینکه کسی
_____ را _____؛ با وجود این، حتی وقتی که شمع روشن نیست _____ روشن شدن
را، دارد. اشیاء دیگر که نمی‌توانند نور افشانی کنند _____ دیگری دارند. اشیاء دیگری هستند که
نمی‌توانند روشنی _____، اما دارای استعدادهای _____ هستند. برای مثال، مداد برای
_____ بکار می‌رود، شما می‌توانید با مداد _____، اما باید آنرا _____ پیش از
_____ کردن، مداد _____ را دارد ولی هنوز این استعداد را _____ نساخته است.

۲. در مورد استعداد اطفال نیز، وضع به همین نحو است؛ اطفال باید آموزش داده شوند تا گنجینه‌هایی را که دارا
می‌باشند، بنمایش بگذارند. ضمن ادامه کامل کردن جملات به بعضی از این استعدادات فکر کنید.

کودکان _____ گوناگون برای انجام کارهای _____ دارند. برای مثال، یک نفر ممکن است
بتواند بخوبی _____، دیگری ممکن است _____ دلتوازی داشته باشد، دیگری ممکن است
استعداد کارهای هنری داشته باشد، در حالیکه آن دیگری در زمینه امور _____ و _____ قابلیت از
خود نشان دهد. شما به عنوان یک معلم بهائی، باید در هر یک از _____ خود _____ کنید
ومهارت‌های آنها را بیابید و _____ دهید. _____ باید مراقب _____ از شاگردان خود باشید و در
باره آنها _____ کنید، و درصدد _____ آنها باشید. شما همواره باید _____
هریک از _____ خود باشید و در باره آنها تفکر کنید و سعی کنید استعدادهایشان را _____
_____ . در مورد بعضی از اطفال، انجام این عمل آسان نیست، اما شما باید _____ بخرج
_____ دهید.

بخش هفتم

بعد از درک شرافت انسانی به عنوان یک موضوع بسیار مهم در تعالیم بهائی، حال می‌توانیم توجه خود را به
سوی هدف‌های مشخصی از تعلیم و تربیت بهائی معطوف نماییم.

چرا شما به کودکان تعلیم می‌دهید؟ به چه هدفی می‌خواهید نائل شوید؟ قبل از سعی در پاسخگویی به این
پرسش‌ها، بیانات ذیل را از حضرت عبدالبهاء بخوانید و در آن تعمق کنید:

”وَأَمَّا مَا سَأَلْت فِي تَرْبِيَةِ الْأَطْفَالِ فَعَلَيْكَ أَنْ تَرْضِعِيَهُمْ مِنْ ثَدْيِ مَحَبَّةِ اللَّهِ وَتَشْوِيقِهِمْ إِلَى الرُّوحَانِيَّاتِ وَالتَّوَجُّهِ
إِلَى اللَّهِ وَحَسَنِ الْأَدَابِ وَاحْسَنِ الْأَخْلَاقِ وَاِكْتِسَابِ الْفَضَائِلِ وَالْخِصَالِ الْمَحْمُودَةِ فِي عَالَمِ الْإِنْسَانِ وَدَرَسِ

العلوم بغایه الاتقان حتی یكونوا روحانیین ملکوتیین منجذبین بنفحات القدس من صغر سنهم و یتربوا تربیة دینیة روحانیة ملکوتیة و اتی ادعوا لله ان یوفقهم علی ذلک^۵ (مضمون بیان مبارک به فارسی چنین است: و اینکه از تربیت اطفال سؤال کرده بودی، وظیفه تو آنست که آنان را از پستان محبت شیر دهی و به روحانیات و توجه به سوی خداوند و اخلاق خوب و رفتار نیکو و کسب فضائل رحمانی و صفات پسندیده در عالم انسانی تشویق نمائی و به ایشان علوم را به نهایت قوت بیاموزی تا اینکه از کودکی روحانی و ملکوتی شوند و منجذب به نفحات قدس گردند و تربیت روحانی و دینی و ملکوتی تحصیل کنند. من دعا می‌کنم که پروردگار آنان را موفق بدارد.)

۱. عبارتهای زیر را با استفاده از بیان فوق کامل کنید:

حضرت عبدالبهاء می‌فرماید که این _____ ماست که فرزندان خود را از پستان _____ الله شیردهیم و آنها را بسوی _____ نمائیم. معلم باید ایشان را به طرف _____ نماید که به سوی _____ توجه کنند. معلم باید نونهالان را کمک کند تا به _____ خوب و _____ نیکو تشویق شوند. کودکان باید کوشش کنند که به _____ پسندیده انسانی و _____ خوب آراسته گردند. معلم باید اطفال را یاری نماید تا _____ و _____ و کسب _____ و صفات _____ عالم انسانی تشویق گردند. بچه‌ها از _____ باید موجودی _____ و _____ شوند و به نفحات _____ منجذب شوند، و تعلیم و تربیت _____ و _____ و _____ کسب نمایند. نونهالان از اوان _____ باید وجودهای _____ شوند و به نفحات قدس _____ گردند، باید تعلیم و تربیت _____ و _____ بدست آورند. بیاد داشته باشید که ما باید آنان را از _____ محبت الهی _____ دهیم و آنها را به _____ تشویق نمائیم و به آنها کمک کنیم تا به _____ خوب و _____ نیکو و صفات _____ عالم انسانی _____ را یابند. آنها باید _____ بنهایت قوت بیاموزند تا از اوان _____ روحانی و _____ شوند و به نفحات _____ منجذب گردند، و تعلیم و تربیت روحانی، _____ و _____ بدست آورند.

۲. بعد از مطالعه بیانات حضرت عبدالبهاء، به نظر شما اهداف کلاس بهائی چه می‌باشد؟ آیا می‌خواهید که اطفال به چه هدفی برسند؟ شما می‌دانید که هدف اصلی مساعدت آنان در توسعه فضائل روحانی است. از آغاز طفولیت باید تعلیم و تربیت روحانی یابند و به اخلاق پاک و مقدس منجذب شوند. حال جملات ذیل را مانند چند مثال مذکور کامل کنید.

مثال‌ها:

من باید به کودکان کمک کنم که راستگو باشند.

من باید به کودکان کمک کنم که منصف باشند.

من باید _____.

من باید _____.

- _____ من باید
- _____ من باید
- _____ من باید
- _____ من باید

بخش هشتم

اکنون کمی در باره این سؤال تفکر کنید: اگر شما همواره صفات روحانی را عامل نباشید آیا می‌توانید نونهالان را در کسب این فضائل مساعدت کنید؟ بیان ذیل را از حضرت بهاء‌الله بخوانید و حفظ نمایید:

”ومنکم من اراد ان یبلغ امر مولاه فلینبغی له بان یبلغ اولاً نفسه ثم یبلغ الناس لیجذب قوله قلوب السامعین“^۶
(مضمون بیان مبارک به فارسی چنین است: هر نفسی از شما که اراده کند امر مولای خود را تبلیغ نماید قبل از هر چیز اول شخص خود را تبلیغ کند، تا کلامش قلوب شنوندگان را جذب نماید.)

آیا فکر می‌کنید که فقط مهم است که این فضائل در حضور کودکان نشان داده شود؟ تصور کنید که یک معلم در غیاب شاگردانش دروغ بگوید. آیا این عمل در کلاس او تأثیری خواهد داشت؟ آیا کلام او بعداً که درس راستگویی به شاگردانش بدهد مؤثر خواهد بود؟

بخش نهم

برای موفقیت در آموزش فضائل ملکوتی به نونهالان، شما باید بدرهای محبت‌الله و نیز خشیه‌الله را در قلوب پاک آنان انبات نمایید. آنها باید بیاموزند که دلیل آفرینش ما عشق بی‌نهایت آفریدگار به آفریده‌هایش بوده است و اینکه ما همواره تحت حفظ و پرورش این عشق هستیم. می‌توانید به آنها یاد دهید که همیشه متوجه عنایات الهی یعنی موهبت شناسایی حضرت بهاء‌الله، مسرت توانائی پرورش تحت تعالیم ایشان و حتی کوچک‌ترین مواهب زندگی روزمره باشند. شما می‌باید به آنها بیاموزید که چون حضرت بهاء‌الله را دوست دارند باید مطیع اوامر و احکام ایشان باشند. اکنون بیانات ذیل را از حضرت بهاء‌الله بخوانید و در آنها تفکر نمایید:

”قد تکلم لسان قدرتی فی جبروت عظمتی مخاطباً لبریتی ان اعملوا حدودی حباً لجمالی طوبی لحبیب وجد عرف المحبوب من هذه الكلمة التي فاحت منها نفحات الفضل علی شأن لا توصف بالادکار.“^۷ (مضمون بیان مبارک به فارسی چنین است: زبان قدرت الهی از جبروت عظمت خود خطاب به بندگان می‌فرماید عمل نماید به احکام من به خاطر حبّ جمال من، خوشا به حال دوستی که بوی محبوب را از این کلمه‌ای که نفحات فضل از آن استشمام می‌شود، اشتنشق نماید. به نوعی که به هیچ بیانی قابل توصیف نمی‌باشد.)

”...سراج حبّ الهی را بدهن هدایت در مشکوة استقامت در صدر منیر خودبرافروزیید و بزجاج توکل و انقطاع از ما سوی الله از هبوب انفاس مشرکین حفظش نمائید.“^۸

”يَا اَبْنَ الْوُجُوْدِ حَبِّي حِصْنِي مَنْ دَخَلَ فِيْهِ نَجِي وَ اَمِنَ وَ مَنْ اَعْرَضَ عَوَى وَ هَلَكَ.“^۹ (مضمون بیان مبارک به فارسی چنین است: حب من، قلعه محکمی است. کسی که داخل آن شد نجات پیدا می کند و محفوظ می ماند و کسی که روی گرداند، گمراه می شود و تلف می گردد.)

۱. عبارات زیر را با کلماتی از نصوص فوق کامل کنید:

ما باید اوامر الهی را برای حبّ _____ عمل نماییم. ما باید اوامر الهی را برای _____ جمال الهی _____ . ما باید احکام الهی را برای _____ او _____ کنیم. نارحبّ الهی را باید در صدر _____ برافروزیم. حبّ الهی را باید در _____ . باید _____ الهی در _____ منیر _____ . ما باید _____ الهی را برای حبّ جمال _____ عمل کنیم. باید سراج _____ الهی را _____ هدایت _____ برافروزیم. باید سراج _____ الهی را بدهن هدایت _____ . باید سراج _____ الهی را بدهن _____ الهی _____ . باید آن را _____ استقامت حفظ نماییم. باید نارحبّ _____ را در _____ استقامت حفظ نماییم. باید آن را در مشکوة _____ نماییم. باید نار _____ الهی را بزجاج _____ و _____ از ما سوی الله حفظ نماییم. باید نار _____ الهی را بزجاج _____ و _____ از ماسوی الله _____ . باید بزجاج _____ و _____ از ماسوی الله حفظش نماییم. باید _____ و _____ از ماسوی _____ حفظش نماییم. نار _____ الهی باید در _____ منیر برافروزد. باید این نار را بدهن هدایت _____ برافروزیم. باید آن را _____ حفظ کنیم. باید آن را بزجاج _____ و _____ از ماسوی الله حفظ کنیم. باید نارحبّ الهی را برافروزیم، و حفظش نماییم تا از هبوب _____ مشرکین _____ خاموش نشود. هرنفسی که در حصن _____ الهی وارد شود درمان و _____ است. هرنفسی که در _____ الهی وارد شود در _____ و امان خواهد بود. هرنفسی که در _____ الهی وارد شود _____ و _____ خواهد بود.

بخش دهم

گفتیم که برای موفقیت در پروراندن صفات روحانی دراطفال، باید در قلب های آنان بذر محبت الهی و خشية الله را بکاریم. مفهوم خشية الله بسیار عمیق و مهم است؛ در اینجا فقط مختصراً به آن اشاره می کنیم. وقتی که ما به شخصی مهر می ورزیم و آرزو داریم که محبت او را حس کنیم، اگر محبت او به ما نرسد باعث درد و رنج فراوان ما می شود. می دانیم که سبب آفرینش ما، همانا حبّ پروردگاری بوده است. اگر حتی برای یک لحظه تأییدات الهی به ما نرسد، در

اسفل درکات خواهیم افتاد. خطاها و عدم اطاعت ما از اوامر و احکام حضرت بهاءالله مانند سدهایی می باشند که ما را از دنیای روحانی جدا می سازند و از تأییدات عالم بالا ممنوع می نمایند. به این جهت است که ما احساس ترس از خداوند می کنیم: ترس از اینکه در اثر نافرمانی از اوامر الهی، از دریافت فیض و رحمتش محروم شویم. ترس از خداوند ما را در راه راست نگه می دارد و ما را از خودپسندی، هوی و هوس و رفتاری که باعث ناخشنودی الهی می گردد حفظ می کند. بنابراین گاه گاهی معلّم می تواند به نونهالان توضیح دهد که برخی از رفتار ما باعث عدم خشنودی حقّ می شود؛ یا هنگامی که کودکی کار شایسته ای انجام می دهد، می توان به او گفت که عمل تو باعث خشنودی قلب حضرت عبدالبهاء شده است.

۱. با استفاده از متن بالا، عبارات ذیل را کامل کنید:

به منظور موفقیت در پروراندن صفات روحانی در کودکان، شما باید بذر _____ الهی و _____ الله را در قلب های کودکان انبات نمائید. برای _____ در پرورش دادن _____ روحانی در نونهالان شما باید بذرهای _____ الهی و _____ الهی را در قلوبشان انبات نمائید. هنگامی که ما به کسی عمیقاً _____ می ورزیم و در آرزوی رسیدن به او هستیم، اگر _____ او به ما نرسد باعث _____ فراوان می شود. وقتی که ما به _____ عمیقاً _____ می ورزیم و در آرزوی محبت او هستیم، اگر محبت او به ما نرسد سبب _____ ما می گردد. هنگامی که ما فردی را عمیقاً _____ و در آرزوی _____ او می باشیم، باعث _____ فراوان ما می شود اگر محبت او به ما نرسد _____ . حبّ _____ سبب _____ ما بوده است. خطاها و _____ ما از احکام حضرت بهاءالله مانند _____ است که ما را از عالم _____ جدای سازد و ما را از _____ عالم بالا ممنوع می نماید. _____ ما و _____ ما همانند _____ هستند که ما را از _____ جدا می کند و مانع رسیدن _____ الهی به ما می گردد. وقتی که این حالت پیش آید ما _____ خدا را حس می کنیم: ترس از اینکه در اثر نافرمانی از اوامر الهی از دریافت رحمت الهی محروم خواهیم شد. هنگامی که چنین اتفاقی بیافتد ما _____ را _____ می کنیم: ترسی که با _____ از _____ الهی از دریافت _____ الهی محروم خواهیم بود. خشیه _____ ما را در _____ راست نگه می دارد و ما را از _____ و _____ و _____ که باعث ناخشنودی _____ می گردد _____ می کند.

۲. بیان ذیل از حضرت بهاءالله را حفظ کنید:

”... اتقوا الله يا قوم و كونوا من المتقين...“^۱ (مضمون بیان مبارک به فارسی چنین است: ... بپرهیزید ای مردمان از غضب الهی و باشید از پرهیزکاران (...).

بخش یازدهم

در این دوره یاد گرفتیم که بنا به فرموده حضرت عبدالبهاء، بر ما واجب است که کودکان را از پستان _____ الهی پرورش دهیم و آنها را به _____ تشویق و ترغیب کنیم. باید آنان را مساعدت کنیم تا به _____ خوب و _____ نیکو و صفات _____ عالم انسانی راه یابند. کودکان از ابتدای زندگی خود باید _____ و _____ شوند. منجذب به نفحات قدس شوند، و تعلیم و تربیت _____ و _____ یابند. برای کامیابی در تعلیم فضایل آسمانی به کودکان، باید بدرهای _____ الهی و _____ الهی در ارض طاهر قلبشان انبات نمود. آنها باید بیاموزند که علت آفرینش ما، همانا عشق بی‌نهایتی بوده که خداوند بر بندگانش داشته است. و اینکه ما اوامر و احکام حضرت بهاءالله را به جهت عشقی که به او داریم اطاعت می‌نماییم. ما باید اوامر الهی را به جهت عشق جمال _____ اطاعت کنیم. نار _____ الهی باید همواره در قلب ما _____ باشد. باید این نار را به ذهن _____ برافروزیم و آن را در مشکوة _____ محافظه کنیم. باید آنرا بزجاج _____ وانقطاع محفوظ بداریم، تا از _____ مشرکه _____ نشود.

همچنین فرا گرفتیم برای اینکه نونهالان اکتساب فضائل معنوی نمایند، ما خودمان باید در زندگی روزانه به صفات روحانی که خود به آن متصف هستیم، عامل باشیم. باید تعلیم حضرت بهاءالله را اطاعت کنیم:

”ومنکم من اراد ان یبلغ امر مولاه فلینبغی له بان یبلغ اولاً نفسه ثم یبلغ الناس لیجذب قوله قلوب السامعین“^{۱۱}
(مضمون بیان مبارک به فارسی چنین است: هر نفسی از شما که اراده کند امر مولای خود را تبلیغ نماید قبل از هر چیز اول شخص خود را تبلیغ کند، تا کلامش قلوب شنوندگان را جذب کند.)

بخش دوازدهم

عاداتی که در طفولیت می‌آموزیم، قسمتی از اعمال روزانه ما را در تمام عمر تشکیل می‌دهد. لازم است که شما از اهمیت عادات و نیز اهمیت صفات روحانی که کودکان را در توسعه آنان مساعدت می‌کنید، آگاه باشید. کارهایی که یک فرد در روز انجام می‌دهد از وقتیکه صبح از خواب بیدار می‌شود، چه روزنامه‌هایی می‌خواند، صبحانه چه میل می‌کند، به چه محلی برای تفریح می‌رود، آیا دوست دارد نزدیک طبیعت باشد، در تمام اوقات به رادیو گوش بدهد و هزاران عادت دیگر که در کودکی کسب می‌شود چه بد و چه خوب، عوض کردن آنها بعداً بسیار دشوار می‌گردد. باید با تمام قوا بکوشید تا فرزندان شما عادات‌هایی را کسب نمایند که مطابق حیات بهائی باشد. از جمله این عادات، تلاوت دعا و مناجات در هر صبح و شام، شرکت در ضیافت نوزده روزه و رعایت نظافت است. در ظرف چند ماه آینده به عادات خود بیاندیشید؛ آنها را بخوبی مورد توجه قرار دهید و تصمیم بگیرید که آیا باید بعضی از آنها را تغییر دهید؟

همانگونه که در باره عادت‌های خود تفکر می‌کنید، فهرستی از عادت‌های روحانی که می‌خواهید به شاگردان خود بیاموزید فراهم نمایید:

بخش سیزدهم

حالت‌های زیر ممکن است در کلاس شما پیش آید. آیا قادر هستید با به کار بردن اصولی که تا بحال فراگرفته‌اید، آنها را حل کنید؟

الف. نادر پسر بسیار شلوغ و شیطانی است. او همیشه سایر کودکان را اذیت می‌کند و در کلاس درس صحبت می‌کند. هنگامی که درباره درس از او پرسشی می‌کنید، او اغلب پاسخ را می‌داند. با او چگونه رفتار می‌کنید؟

۱. او را از کلاس بیرون می‌کنید چون باعث ناراحتی دیگران شده نمی‌گذارد که کودکان دیگر درس یاد بگیرند.

۲. به او کارهای دشوارتری محول می‌کنید تا از هوش خود استفاده کرده حوصله‌اش سر نرود و سرش به کار خود گرم باشد تا مزاحم همکلاسانش نشود و نیز از او می‌خواهید که به شاگردان دیگر در انجام تکلیف‌هایشان یاری دهد.

۳. او را در گوشه کلاس دور از همه شاگردان قرار می‌دهید تا مزاحمتی برای دیگران فراهم نکند؛ به این ترتیب شما براحتی حضور او را فراموش می‌کنید.

ب. گیتا هرگز در درس موجود نمی‌آورد. او با توجه کامل به کلاس می‌آید، اما هرگز به هیچ پرسشی پاسخ نمی‌دهد. مطلبی را به او می‌آموزید ولی دقیقه بعد آن را فراموش می‌کند. با او چه باید کرد؟

۱. او را از کلاس اخراج می‌کنید زیرا که ظاهراً چیزی یاد نمی‌گیرد.

۲. صبورانه در پی یافتن راه‌های دیگری هستید که او را تشویق کنید تا شاید نتیجه داشته باشد.

۳. به او می‌گویید که کودن است و بهتر است بعد از رفتن شاگردان دیگر، کلاس اختصاصی برای او ترتیب دهید.

۴. راه‌های دیگر

ج. کامران از سایر کودکان کوچک‌تر است. او هرگز نمی‌خندد و صحبتی نمی‌کند، مگر آنکه از او سؤالی بپرسند. او سخت تلاش می‌کند، اما از آنجا که قادر نیست به پرسش‌ها پاسخ صحیح بدهد، مورد خنده بچه‌های دیگر واقع می‌شود. با کامران چه می‌کنید؟

۱. به او می‌گویید چون از دیگران کوچک‌تر است کلاس را ترک کند؟

۲. به کودکان دیگر یاد می‌دهید که به پاسخ‌های غلط او نخندند زیرا باید به همه مردم، از جمله بچه‌های کوچک احترام گذاشت؟

۳. پدر و مادرش را احضار می‌کنید و به آنها می‌گویید باید صبر کنند تا وقتی که کامران کمی بزرگ‌تر شود، او را به مدرسه بفرستند؟

۴. راه‌های دیگر

د. رضا از سایر شاگردان بزرگ‌تر است، با جدیت درس می‌خواند و درس‌ها را بخوبی می‌فهمد، اما او بندرت در کلاس درس حضور می‌یابد، زیرا احساس می‌کند نسبت به تمام گروه مسن‌تر است. با رضا چه باید کرد؟

۱. او را از کلاس مرخص می‌کنید برای اینکه سسش بالاست.

۲. برنامه ویژه‌ای برای او در نظر می‌گیرید. مثلاً، به او یاد می‌دهید که به اطفال کوچک‌تر درس بدهد: از او می‌خواهید که هر هفته به شاگردان دیگر کمک نماید و اگر کلاس دیگری در همان شهر دارید، او را با خود به آنجا می‌برید تا تجربه بیشتری پیدا کند.

۳. به او می‌گویید که برای درس خواندن مسن است و اگر مایل باشد شما می‌توانید به او حرفه‌ای از قبیل نجاری یا بنائی بیاموزید.

۴. راه‌های دیگر

ه. نوید همیشه دستش برای پاسخ دادن به پرسش‌ها بالا است، گرچه هرگز جواب صحیح ندارد. او همواره از کودکانی که مزاحم دیگران می‌شوند و یا در کلاس درس حرف می‌زنند انتقاد می‌کند با نوید چه می‌کنید؟

و. در یک کلاس اطفالی هستند که زودتر از دیگران درس‌ها را فرا می‌گیرند و پرسش‌های سطح بالا می‌پرسند. فکر می‌کنید معلم با این کودکان چه باید بکند؟

۱. آنها را سرزنش کند، زیرا به نظر می‌رسد که سعی دارند بهتر از دیگران باشند و این کار عادلانه نیست.

۲. به سایر دانش آموزان فشار آورد تا آنها سریع‌تر یاد بگیرند.

۳. به پرسش‌های آنان طوری پاسخ دهد که شاگردان دیگر هم بفهمند، در عین حال تکالیف دشوارتری به آنان بدهد، اما این تفاوت را آشکار ننماید، تا کسی احساس مادیونی و یا مافوقی نسبت به دیگران نکند.

۴. شاگردان پیشرفته را از دیگران جدا کند و آنها را سرمشق دیگران قرار دهد.

ز. آموزگاری یکی از دانش آموزان را می‌فرستد تا وسائلی برای کلاس بخرد. کودک فقط با قسمتی از بقیه پول برمی‌گردد. بعد از مدتی معلم متوجه می‌شود که آن کودک مشغول خوردن آب نبات است و فکر می‌کند که کودک حتماً باقی پول را صرف خرید شیرینی کرده. معلم چه باید بکند؟

۱. کودک را سرزنش نماید، به او بگوید که او دزد است و نمی‌باید شیرینی می‌خرد.

۲. بعد از کلاس، به مغازه برود و بپرسد که بهای جنس خریداری شده چقدر بوده است. اگر کودک حقیقت را نگفته بود، بعداً وی را بگوشه‌ای فراخوانده و به او کاملاً جدی اما با محبت گوشزد نماید که تعالیم حضرت بهاءالله ما را اکیداً از دزدی و دروغ‌گویی نهی کرده است.

۳. فوراً به مغازه رفته و بهای واقعی آن جنس را جویا شود، اگر کودک حقیقت را بیان نکرده، به کلاس آمده و بگوید، "جای تأسف است که شاگردی در کلاس ما می‌باشد که نمی‌توان به او اعتماد کرد"، سپس آنچه را که اتفاق افتاده برای بچه‌ها تعریف کند.

۴. به شاگردان کلاس بگوید: "چه کسی می‌خواهد به مغازه برود و بهای واقعی جنس خریداری شده را بپرسد؟"

۵. ساکت بماند و هیچ کاری انجام ندهد.

ح. برخی از دانش آموزان در کلاس بجای گوش دادن به درس آموزگار، بازی می‌کنند. آموزگار با مهربانی از آنها خواسته است که به درس توجه نمایند. حال معلم چه باید بکند؟

۱. بررسی کند که دلیل بد رفتاری بچه‌ها چیست. اگر دلیلش خستگی است، نوع درس و فعالیت را عوض کند. احتمالاً تنها یک کودک است که باعث ناراحتی می‌شود؛ در این صورت، او باید از سایر دانش آموزان جدا شود.

۲. به آنهایی که بازی می‌کنند بگوید که به علت بد رفتاری آنها به مدت طولانی، تنبیه خواهند شد.

۳. آنها را از کلاس اخراج کند، چون دیگر تاب تحمل آنان را ندارد.

۴. والدین شاگردان را فراخواند و بدرفتاری آنان را متذکر شده و ایشان را برای داشتن چنین فرزندان مزاحمی سرزنش کند.

ط. دانش آموزان تکلیف خود را ارائه می دهند. شما متوجه می شوید که بعضی از آنها به نهایت دقت انجام شده و بقیه دقت نکرده اند. کودکان از شما می خواهند که به تکلیف هایشان نمره بدهید، اما شما میل ندارید با این کار، به احساسات بعضی از آنان لطمه بزنید. بهترین کاری که می شود کرد کدام است؟

۱. به آنها می گوید که بعضی از تکلیف ها به خوبی انجام نشده است و باید با دقت تکرار شود.

۲. یکی از تکلیف هایی را که با دقت انجام شده است انتخاب کرده به شاگردان نشان بدهید و بگوئید که "تکلیف اینطور باید باشد، واضح و خوش خط."

۳. بچه هایی را که با دقت تمرین خود را نوشته اند تنبیه کرده آنها را تهدید کنید که اگر روز بعد تکلیف ها بخوبی انجام داده نشود، به کلاس راه داده نخواهند شد.

۴. به طور خصوصی به کودکی که به خوبی تمرینش را انجام داده تبریک گفته خصوصی به دیگران بگوئید که تکلیف های آنها خوب است ولی اگر واضح تر و تمیزتر انجام می شد، می توانست بهتر باشد. مطمئن هستم که تمرین فردا را بهتر انجام خواهید داد.

ی. آموزگاری یک عکس دیواری یا پوستر به کلاس می آورد که به دانش آموزان نشان بدهد. بعداً علامتی روی آن پیدا می کند و دو نفر از اطفال یکدیگر را به خط کشیدن روی عکس متهم می کنند. چگونه معلم بفهمد که چه کسی این کار را کرده است؟

۱. چون نمی تواند مقصر را پیدا کند، بنابراین باید هر دو را تنبیه نماید.

۲. چون نمی تواند مقصر را پیدا کند، بنابراین هیچکدام را تنبیه نمی نماید.

۳. آموزگار از هر یک از شاگردان به تنهایی جویا می شود، بعد از همگی سؤال می کند به این ترتیب، آسان تر می تواند تصمیم عادلانه بگیرد که کدام بچه را تنبیه کند.

۴. آموزگار از دانش آموز مورد علاقه اش می خواهد که ماجرا را کشف کرده و بعداً به او بگوید تا او بتواند طفل مقصر را تنبیه کند.

۵. راه های دیگر

ک. یک دختر خردسال برایش مشکل است که در گروه یاد بگیرد. او به تنهایی در گوشه ای نشسته بازی می کند و به کلاس توجه ندارد. آموزگار آگاه است که او به خوبی دیگر نوآموزان توانائی فهم مطالب را ندارد. معلم چه باید بکند؟

۱. او را به گروه برمی گرداند و به او می گوید که با توجه بیشتر، مطالب را خواهد فهمید.
 ۲. او را به خاطر شیطنت تنبیه می کند .
 ۳. او را از کلاس خارج می کند، زیرا با داشتن ۲۰ شاگرد که می خواهند پیشرفت کنند، آموزگار وقت ندارد که صرف کودکی که همیشه عقب می ماند، بکند.
 ۴. از آنجا که مزاحم کلاس نمی شود، اجازه می دهد که در کلاس بماند و هرچه می خواهد بکند؛ موقعی که سایرین در پروژهای شخصی خود کار می کنند وقت مخصوصی صرف او می نماید.
- ل. یکی از اطفال بیش از دیگران مناجات از حفظ نموده است. در هر موقعیتی، آنها را بلند با صدائی ملیح و توجهی خاص، تلاوت می کند. آیا او همیشه باید مجاز به خواندن مناجات باشد زیرا او بهتر از سایر اطفال تلاوت می کند؟
- م. در کلاس شما همیشه یک شاگرد با سر و وضع کثیف وارد می شود و کسی میل ندارد پهلوی او بنشیند، طبعاً آن طفل خود را غمگین و برکنار حس می کند. شما چه باید بکنید؟ او را به خانه می فرستید تا خود را تمیز و آراسته نماید؟ با او به تنهایی صحبت می کنید و در باره وضع خانواده اش جويا می شوید؟ آیا با پدر و مادرش زندگی می کند؟ آیا مادرش صبح زود به سرکار می رود؟ آیا کسی در خانه به او در باره نظافت چیزی آموخته است؟
- ن. هومن طفلی است که کسی او را درک نمی کند. هنگامی که هم کلاسانش یک کار تفریحی مانند نقاشی شروع می کنند او می خواهد بازی کند؛ وقتی که آنها بازی می کنند او می خواهد نقاشی کند. به بیان دیگر هومن همیشه کارها را در وقتی غیر از معمول انجام می دهد به او چه می گوید؟ آیا این عادت اوست و یا نشانه طرز فکر متضاد اوست؟
- س. فریبا خیلی دقیق و درس خوان است. در خانه مرتب تشویق می شود که باید در هر کاری اول باشد و اغلب به او گفته می شود که او بیش از سایر اطفال می داند. به همین دلیل هر زمان که شما از شاگردان کلاس سؤالی می پرسید، او اولین کسی است که پاسخ می دهد، حتی اگر جواب درست را نیز نداند. هر وقت که به شاگردان تکلیفی محول می کنید، او زودتر از دیگران آنها را به اتمام می رساند و می پرسد: "آیا من بهتر از بقیه تمرینم را انجام نداده ام؟" چه می کنید که این عادت او عوض شود؟ چگونه می توان به او کمک کرد که احساس کند او را دوست دارند و قابل تقدیر است؟ چه صفت روحانی را در مورد او می توان به کار برد؟

مراجع

۱. مجموعه آثار مبارکه در باره تعلیم و تربیت بهائی
۲. منتخباتی از مکاتیب حضرت عبدالبهاء ش ۱۰۶ ص ۱۳۰، مؤسسه مطبوعات امری، آمریکا
۳. مجموعه آثار مبارکه در باره تعلیم و تربیت بهائی
۴. منتخباتی از آثار حضرت بهاء الله ش ۱۲۲، لجنة نشر آثار امری به لسان فارسی و عربی، ص ۱۶۷
۵. منتخباتی از مکاتیب حضرت عبدالبهاء ش ۱۲۲ ص ۱۳۹، مؤسسه مطبوعات امری، آمریکا
۶. منتخباتی از آثار حضرت بهاء الله ش ۱۲۸ ص ۱۷۷، لجنة نشر آثار امری به لسان فارسی و عربی، آلمان
۷. کتاب مستطاب اقدس ص ۵ چاپ مرکز جهانی بهائی حیفا ۱۹۹۵
۸. منتخباتی از آثار حضرت بهاء الله ش ۱۵۳ ص ۲۰۹
۹. کلمات مکنونه عربی ش ۹ ص ۴۳، سنچری پرس، استرالیا
۱۰. منتخباتی از آثار حضرت بهاء الله ش ۱۲۸ ص ۱۷۶
۱۱. منتخباتی از آثار حضرت بهاء الله ش ۱۲۸ ص ۱۷۷، لجنة نشر آثار امری به لسان فارسی و عربی، آلمان